

УДК 72.01

АБИЗОВ В. А., ЄВТУШИК Х. О.

Київський національний університет технологій та дизайну, Україна

DOI:10.30857/2617-0272.2022.4.2.

СУЧАСНІ КЛУБИ: ТИПОЛОГІЯ ТА ДИЗАЙН ІНТЕР'ЄРУ

Мета: виявлення характеристик класифікацій та системно-структурних засад типології архітектурного середовища сучасних клубів та відповідних особливостей їх дизайну на прикладах конкретних закладів.

Методологія. Дослідження побудоване на системному підході, що дає змогу дослідити макро- та мікроструктуру сучасного клубу як фундаментальну базу для подальшого вивчення особливостей інтер'єрів закладів такого типу. Окрім цього, для дослідження було використано методи історичного, порівняльного та типологічного аналізу.

Результати. Узагальнені історичні передумови формування клубів та особливості типології розважальних закладів. Виявлені принципи класифікації сучасних клубів за: віковими та гендерними ознаками, професійною спрямованістю, соціальними аспектами, типами функцій, місцем розташуванням, цільовою аудиторією. Розглянуто особливості функціональних та дизайнерських рішень сучасних клубів. Наведено приклади формування креативного середовища розважальних та клубних закладів в місті Києві за віковими та гендерними ознакам з урахуванням їх розміщення та особливостями стилістики.

Наукова новизна дослідження полягає у систематизації та визначенні типології закладів дозвілля та сучасних клубів за різноманітними ознаками та виявленні відповідної функціонально-просторової та художньо-образної організації їх інтер'єрів. Наведено особливості дизайну цих закладів у відповідності до визначених класифікацій за статевими та віковими ознаками.

Практична значимість. Запропонована типологія сучасних клубів надасть змогу майбутнім дослідникам та дизайнерам вивчати особливості кожного типу клубів та впроваджувати засади створення їх гармонійного та ефективного внутрішнього простору. Дослідження може бути використано при проектуванні та експлуатації сучасних клубів.

Ключові слова: сучасні клуби; класифікації; типологія; дизайн; інтер'єр.

Вступ. У зв'язку із популяризацією в Україні багатофункціональних закладів з'являється об'єктивна потреба створювати в них ефективні сучасні простори, що задовольнятимуть потреби усіх складових закладу. За формою та характеристиками такі заклади можна розглядати як багатофункціональні клуби. Клуб – громадська організація, яка добровільно об'єднує групи людей з метою спілкування, пов'язаного з різними інтересами, а також для відпочинку та розваги. Клубні установи – масові культурно-просвітницькі установи, що організують дозвілля та сприяють розвитку творчих здібностей населення [12].

Принципи та закономірності формування внутрішнього середовища сучасних клубів доцільно розглядати у аспекті соціально-економічних, типологічних, естетичних аспектів та факторів впливу. Однак, в умовах сучасності визначальним чинником, що впливає на абсолютно усі аспекти соціокультурного життя українців є війна. Незважаючи на те, що в Україні введено Воєнний стан та продовжуються бойові дії на окремих територіях, економіка країни продовжує функціонувати, що власне є однією із запорок майбутньої перемоги. А, отже, об'єктивна необхідність для суспільства

проводити дозвілля така ж важлива, як і працювати на благо економіки країни. У зв'язку із цим гостро постають питання організації ефективного та доступного дозвілля для українців та питання ефективного оформлення внутрішнього простору таких закладів.

Великий вклад у розробку теми будинків культури та клубних закладів було зроблено вченими минулих років ще до часів незалежності України [4, 6, 10, 17]. І хоча багато аспектів за цей час змінилося, базові принципи залишилися актуальними і в наш час.

На сьогодні проблеми типології та дизайну сучасних клубів досліджені недостатньо. Переважна більшість наукових робіт в галузі архітектури та дизайну спрямовані на дослідження проблем закладів дозвілля та закладів ділового характеру, що мають спільні риси із сучасними клубами. Серед вчених, які займалися проблемами вивчення закладів дозвілля, а також питаннями архітектури та дизайну громадських будівель різноманітного спрямування, слід вказати таких українських вчених, як: В.А. Абизов., В.В. Куцевіч, С.М. Лінда, І.В. Петрова [1–3, 11, 14, 16].

В той же час, незважаючи на наявність на українській науковій ниві певних досліджень із проблем формування сучасних клубів, особливості їх типології та дизайну у науковій літературі розкрито недостатньо.

Постановка завдання. Узагальнення типологічної та художньо-просторової організації розважальних закладів буде сприяти подальшому удосконаленню їх розвитку в сучасних умовах. Метою статті є виявлення особливостей типології і формування гармонійного архітектурного середовища сучасних клубів та відповідних особливостей їх дизайну на прикладах конкретних закладів.

Результати дослідження. Сучасний клуб є досить новою формою організації та

проведення дозвілля. Класичні рекреаційні заклади поступово втрачають свою популярність, адже їх монофункціональність, із одного боку, подекуди економічно невиправдана для власника за рахунок великих витрат на оренду та обслуговування, а з іншого, не відповідає сучасним різноманітним потребам споживачів. У такій ситуації актуальності набувають багатофункціональні заклади, що поєднують у собі декілька напрямів дозвілля, діяльності ділового, культурного та іншого характеру, а саме клуби.

Сучасний клуб – це таких заклад, у якому вдало поєднуються декілька видів комерційної діяльності різноманітного характеру із метою стимулювати відвідувачів отримати якомога більше послуг за кожним видом та надати їм раціональні та привабливі умови для проведення їх дозвілля [2].

Прототипи клубів існували ще із прадавніх часів. Так, ще в античності у греків народилась така ідея – організувати та об'єднувати людей зі спільними. Всі бажанчі збиралися у великі регулярні групи, де обговорювали проблеми, що цікавлять їх, ділилися знаннями й досвідом, інформацією що кожного чимось зацікавила.

Відомими на увесь світ є джентльменські клуби Англії. Громадські розваги, такі як музичні вистави тощо, у клубах такого типу не входили. Насправді, клуби були другою домівкою у центрі Лондона, де чоловіки могли розслабитись, поспілкуватися з друзями, пограти у салонні ігри, поїсти, а в деяких клубах залишитися на ніч. Емігранти, залишаючись в Англії, могли користуватися своїми клубами, як і у випадку зі Східно-індійським клубом або Східним клубом, як основа. Вони дозволяли чоловікам із вищого та середнього класу зі скромним доходом проводити час у розкішній обстановці.

Починаючи із XIX століття поняття клубу стало застосовуватися для позначення різних організацій, які не ставили основною метою спілкування, проте поєднувалися за спільними інтересами. З'являлися атлетичні, альпіністські, шахові, спортивні, літературні, автомобільні, музикальні, художні клуби тощо.

Оскільки сучасний клуб має у собі ознаки як закладу культури, так і дозвілля, доцільно буде навести класифікації подібного типу закладів, що запропоновано у статті І.В. Петрової «Розважальний комплекс в сучасній Україні: проблема типології» [16]. Отже, у роботі автора заклади культури та дозвілля класифікуються за:

- кількісним складом (від невеликої кількості осіб до чисельних міжнародних рухів);
- напрямом діяльності (від внутрішньої роботи закладу до впливу на навколишнє середовище шляхом просвітницької, розважально-рекреаційної, профорієнтаційної, соціально-культурної діяльності);
- демографічною ознакою (від сільських, селищних, районних закладів культури й дозвілля до міських та загальнодержавних);
- функціональною ознакою (від монофункціональних і спеціалізованих до поліфункціональних закладів);
- статевою ознакою (гомогенні й гетерогенні об'єднання);
- соціальними орієнтаціями (студентські, жіночі, організації для дітей та підлітків, клуби для військових вчителів тощо);
- змістом діяльності (спортивні, музичні, релігійні, літературні об'єднання);
- віком учасників дозвілля (молодіжні, підліткові, особи похилого віку).

Проте, зважаючи на типологічні особливості клубу як багатофункціонального закладу, доцільно запропонувати таку класифікацію сучасних клубів, яка б комплексно враховувала аспект багатофункціональності та

репрезентувала їх ідейно-змістовні відмінності. Аналіз сучасної практики та літературних джерел дозволяє запропонувати наступну класифікацію сучасних клубів за такими ознаками:

- за віковими ознаками: дитячі клуби дитячі клуби (дошкільні – 3–6 років та шкільні – 6–12 років, підліткові клуби (12–16 років), молодіжні клуби, клуби для літніх людей, а також змішані клуби (наприклад, сімейний клуб);
- за гендерними ознаками: клуби для жінок, клуби для чоловіків, змішані (наприклад, клуби знайомств);
- за національною приналежністю: клуби для представників певних національностей або національних меншин;
- за релігійними ознаками – клуби для представників певних релігій та конфесій, відрізняються більш світським характером, аніж місця для обрядів (церква, мечеть, храм, синагога тощо);
- за естетико-культурним спрямуванням: клуби певної ідейної стилістики, клуби для представників різних субкультур, клуби, що присвячені культурі окремої країни, мистецькі клуби, клуби, що популяризують життєву філософію його ідейного автора;
- за територіально-містобудівним розміщенням, а саме: у містах, у селищах міського типу, у селищах тощо.
- за розміром: маленькі клуби, що мають до основних 2 приміщень (окрім господарських та приміщень техобслуговування, середні клуби – від 3 і до 5 основних приміщень, великі клуби – 5 та більше основних приміщень);
- за соціальним аспектом: безкоштовні клуби (державні, меценатські), демократичні клуби (що мають демократичну цінову політику на послуги так, що послуги клубу доступні широкому загалу), коштовні клуби (членські внески або надавані послуги не доступні широкому загалу);
- за характером доступності: відкриті (доступні будь-кому, хто має бажання та можливість стати членом, не потребує

спеціальних умов вступу), закриті (передбачає членство лише за певних умов, наприклад, бути власником нерухомості, мати авто певної марки);

– за професійною спрямованістю: клуб підприємців, клуб матусь, студентський клуб, клуб байкерів, клуб плавців;

– за особливостями розташування: автономні, у складі більших одиниць, наприклад, будинку культури; у складі соціальної, політичної або комерційної організації, наприклад, в ІТ-компанії клуб тенісистів тощо;

– за розміщенням в будівлях, а саме: в окремо розташованих будівлях, створених для дозвілля; у складі будівель громадських і торговельних комплексів; у вбудовано-прибудованих до житлових будинків приміщеннях; в існуючих будівлях і спорудах з перепрофілюванням та адаптацією їх для розважальних закладів.

Для того, щоб дослідити принципи формування інтер'єрів сучасних клубів, слід розглянути конкретні приклади клубів за їх типологією. Саме типологічні особливості відіграють ключову роль у формуванні внутрішнього простору, адже визначають призначення – на кого розрахований клуб та які потреби у його відвідувачів.

Одними із визначальних критеріїв поділу суспільства на групи є стать та вік. Тому більш детально розглянемо особливості типології та дизайну сучасних клубів саме за цими типологічними ознаками.

Отже, інтер'єри клубів за віковими ознаками визначаються потребами конкретної вікової групи, на яку розрахований клуб. У свою чергу дитяча вікова група поділяється на підгрупи, котрі характеризують розвиток особистості на конкретному етапі, а звідси і особливі потреби та уподобання у кожному віці дитинства. Проте, для формування дитячих закладів варто брати до уваги не лише віковий аспект. Важливими при створенні інтер'єру є особливості темпераменту кожної окремої дитини, а також вплив

кольорів на психіку. Разом із тим, дитячі клубні приміщення повинні носити узагальнений характер, щоб подобатись усім членам клубу. Психологи та дизайнери дають загальні рекомендації для створення рекреативних приміщень для дітей [5, 7]. Їх рекомендації можна узагальнити до наступних положень або принципів.

1. Зонування: розподілення простору для навчання та гри на різні зони. Наприклад, одній дитині хочеться малювати, інша бажає будувати конструкції із кубиків, для третього важливо активно рухатися.

2. Безпека: меблі та обладнання для дитячих закладів краще вибирати із закругленими краями. Рекомендовано уникнення розміщення у приміщеннях дзеркал, крихких предметів, щоб уникнути травмування. На вікнах необхідно встановлювати захист для дітей.

3. Комфорт: у першу чергу для дітей важливий психологічний та фізичний комфорт у приміщенні. Тому в інтер'єрі дитячих клубів повинні бути присутні усі необхідні складові для комфортного перебування дітей різного віку. Наприклад, при проектуванні вибіральні для дітей слід брати до уваги зріст дітей і підбирати відповідну сантехніку та меблі;

4. Практичність: рекомендовано уникання використання в інтер'єрі предметів, що можуть легко зламатися, а також такі, що обмежують рух по приміщенню, або можуть слугувати перешкодою для вільного руху, у тому числі для пересування на толокарах;

5. Кольори: рекомендується використання для оздоблення та у меблях ігрових яскравих, збуджуючих відтінки кольорів, що збільшують рухову активність дитини.

Клуб, для наймолодших дітей (1–5 років), на відміну від садочка, розрахований на проведення активного дозвілля з елементами навчання. При оформленні приміщень піклуються про створення теплої атмосфери, що забезпечує оптимальне перебування дитини,

розмежовуються важливі функціональні зони з урахуванням схильності дітей. На стендах розміщується корисна і цікава інформація для батьків, вона постійно оновлюється. У приміщенні присутні іграшки, диванчики з м'якими подушками, яскраві штори, картинки із зображеннями казкових героїв. Меблі мають бути прості й міцні, безпечні, бажано пересувні.

І хоча, на думку Т.О.Успенської «колишні дома культури та палаци піонерів вже не відіграють певну роль у дозвіллі підлітків і дітей, вони розважаються на сьогоднішній день у супермаркетах» [13], варто відзначити, що й справді самі по собі такі форми дозвілля втрачають свою актуальність. Натомість на зміну їм приходять багаточисельні клуби розважально-освітнього характеру, які не лише дозволяють створити якісне дозвілля дітям, а й забезпечують для них корисну навчально-розвивальну базу.

Вдалим приклад дитячого закладу, що відповідає новітнім тенденціям дизайну, а також психології і педагогіки дошкільного та молодшого шкільного віку є клуб "SKILLS", що знаходиться у Києві за адресою: вул. Сім'ї Хохлових, 6 (рис. 1). Головний акцент закладу зроблений на зручність і практичність усього, що оточує маленьких відвідувачів. Простір легко трансформується при зміні розташування меблів. Самі ж меблі практичні, деякі мають кілька функцій, наприклад, пуфи можна використовувати для сидіння, а також для зберігання клубного приладдя. Вдале рішення – вбудовані шафи та камери зберігання. Вони, з одного боку, заощаджують простір, а з іншого, виключають наявність гострих кутів, що небезпечні для малечі.

Колони та меблі яскравих відтінків виступають колористичним акцентом приміщення та стимулюють дітей до активної діяльності [9].

Щодо клубів для дорослих людей, принципи організації та наповнення інтер'єру визначаються у великій мірі

гендерними ознаками. У першу чергу створюючи інтер'єрний простір для загальної групи дорослих людей важливо знати, на кого цей клуб буде розрахований, чи це клуб для жінок, чоловіків, або ж він буде мати змішаний характер, тобто членами клубу можуть стати представники обох статей. Тому специфіку дизайну внутрішнього простору клубів для дорослих людей доцільно розглядати у контексті гендерної приналежності закладу.

Окремої уваги потребують питання внутрішнього облаштування клубів для літніх людей. Дизайн цих закладів має бути простим і традиційним, адже їм до смаку зрозуміла класика. Для оздоблення приміщень дизайнерам слід обирати пастельні та природні тони, акуратні та спокійні візерунки. Комфортність, функціональність та зручність в усьому, безпечність та зрозумілість середовища, використання якісних та надійних матеріалів облаштування середовища є вкрай важливими складовими для членів клубу літніх людей. В такому закладі доцільно замість новітніх технологічних та функціональних предметів інтер'єру використовувати класичні та консервативні речі, що знайомі навіть найстаршим відвідувачам закладу.

У якості прикладу розглянемо реалізований проект клубів-пансіонатів для літніх людей «Life House» (рис. 2). Це комплекс котеджів, що розташовані у м. Києві. Кожен котедж обладнано спеціально для проживання літніх людей, для потреб яких у закладів працює медичний та обслуговуючий персонал. У кожному котеджі є зона рецепції, кімната для проведення дозвілля, номери для проживання та їдальня. Для дизайнерського рішення приміщень кожного із котеджів автори проекту підібрали пастельні тони для стін, меблів, штор та оздоблення.

Сучасні клуби для чоловіків – це заклади, що поєднують у собі декілька функцій одразу та слугують місцем отримання різно-

манітних послуг та проведення дозвілля. Сьогодні в Україні створюються чоловічі клуби на базі барбершопів. Тому пропонується розглянути особливості проектування та оздоблення цих чоловічих закладів. Перш за все, вдалий вибір місця розташування закладу для чоловіків, безперечно, привабить велику кількість відвідувачів, але тільки правильно розроблений дизайн клубу-барбершопу допоможе створити

особливу атмосферу, яка змусить чоловіків ставати постійними клієнтами.

Правильно підібраний дизайн вхідної групи та інтер'єру закладу допоможе суттєво збільшити кількість його відвідувачів. Саме на етапі розробки проекту дизайну важливо врахувати ряд головних факторів, що впливають на ефективність та гармонійність приміщення.

Рис. 1. Зони творчості та меблі у дитячому клубі "SKILLS» (Київ, Україна, 2021)

а) кімната відпочинку

б) номер для мешканців

Рис. 2. Інтер'єр клубу-пансіонату для літніх людей «Life House» (Київ, Україна, 2019)

Особливу увагу слід приділити вестибюлю та зоні очікування, для того, щоб клієнт отримував максимум задоволення від відвідування закладу. Серед обов'язкових елементів цієї зони: диван, журнальний столик, телевізор та інші привабливі предмети інтер'єру, такі як ігрові приставки, настільні ігри або ж інші елементи розважального характеру, які дозволять

чоловікам цікаво проводити час очікування. Бажані оригінальні аксесуари, акваріуми, клітки з екзотичними птахами та подібні речі, що можуть викликати інтерес відвідувачів. Важливо передбачити барну стійку для приготування чаю, кави та різноманітних напоїв [8].

Вдалим прикладом організації сучасного клубу для чоловіків є столичний

Barbarshop «Borodach» (рис. 3). Це певним чином унікальний і дуже «атмосферний» заклад для сучасних чоловіків. Головний акцент зроблений саме на дизайні інтер'єру, який створено дуже стильно та концептуально. Стильове рішення закладу представлено вдалим поєднанням концептуальних рішень барбершопів у США 40–50 років ХХ ст. («ретро стиль») та сучасних стильових напрямів, таких, як: гранж, лофт, хайтек. Оздоблення приміщень представлено п'ятьма основними типами предметів: меблі, виконані на замовлення та раритетні екземпляри зі справжніх барбершопів США цих років; професійне обладнання для барбершопів (мийки для голови, устаткування та аксесуари майстрів, дезинфікуючі камери, перукарські крісла та ін.); окремі предмети, котрі раніше виконували інші функції ніж предмети інтер'єру (боксерські груші, мотоцикли, ігрові блоки); сучасна техніка (стилізована чи нестилізована під ретро, така, як: кавова машина, холодильник, led-монітор, стійка діджея та ін.); предмети мистецтва: картини, декорації та ін.

Діяльність цього клубу починалася з барбершопу, проте завдяки вдалому вирішенню інтер'єру та зручному розташуванню заклад набув популярності серед чоловічої аудиторії. Таким чином власниками було прийняте рішення відкрити у тій самій будівлі ресторан та розширити приміщення. Так, барбершоп перетворився на справжній клуб для сучасних чоловіків та розширив перелік напрямів діяльності, що представлені у ньому: ресторан, бар, нічний клуб, спортивна зона тощо.

Основні матеріали, що використовувалися для оздоблення приміщень: темні породи дерев, мідь, мармур, керамограніт, шкіра (рис. 3). Такий дизайнерський прийом разом із вдалим синтезом мистецтв у інтер'єрі дозволив, з одного боку, створити в інтер'єрі абсолютно чоловічу атмосферу, а з іншого – надати

приміщенням статусності для приваблення клієнтів із високою платоспроможністю.

Сучасні клуби для жінок можуть виконувати найрізноманітніші функції, перелік яких набагато ширший, ніж у клубів для чоловіків. У зв'язку великим колом питань, в тому числі стосовно моди та зовнішнього вигляду, жіночі клубні заклади мають більш широке різноманіття поєднань функціональних складових. Все це обумовлює необхідність створення багатофункціональних та цікавих і привабливих просторів середовища для проведення дозвілля, отримання послуг краси, навчання, самовдосконалення та спілкування сучасних жінок. Важливим є включення до складу приміщень жіночих клубів салонів краси та СПА-салонів.

Клуб для жінок за ідейно-стилістичним напрямом суттєво відрізняється від клубу для чоловіків або клубу для обох статей. Архітекторам та дизайнерам під час проектування закладів такого типу варто враховувати соціологічні та психологічні аспекти жіночої аудиторії. Серед соціологічних аспектів слід зазначити наступні: вік; сімейний стан; наявність дітей; рівень освіти; національність; професія тощо. До психологічних аспектів варто віднести: тип темпераменту; захоплення; хобі; індивідуальні здібності.

Врахування психологічних аспектів у дизайнерському рішенні середовища клубу для жінок подекуди навіть більш важливе, ніж для чоловіків, враховуючи їх емоційну складову. Емоційний інтелект – це здатність людини сприймати власні емоції та керувати почуттями своїми та інших людей. Тому, все, що викликає у жінок яскраві позитивні емоції, може бути використано у художньо-образних прийомах вирішення дизайну.

На рис. 4 представлено приклад інтер'єру салону краси, що знаходиться у м. Київ «Kukla».

Салон включає різноманітні функціональні зони, має приємний та

стилістично витриманий інтер'єр у рожевих тонах. У самій назві закладу присутній ідейний стильовий задум – лялька Барбі. Стіни, меблі та декор підібрані у відповідній колористичній гамі. Використані як світлі спокійні відтінки, так і яскраві акцентні.

Окрім меблів та обладнання усі салонні аксесуари витримані у ньюансних відтінках рожевого кольору: вивіска, текстиль, серветки, медичні маски та рукавички для майстрів, посуд, тощо.

а) зона перукарні

б) VIP зона у Barbarshop «Borodach»

в) зона очікування

г) ігрова зона

Рис. 3. Стилістичне рішення інтер'єру Barbarshop «Borodach» (Київ, Україна, 2019 р.)

б) фое салону

в) зона відпочинку

Рис. 4. Дизайн інтер'єру салону краси «Kukla» (Київ, Україна, 2022)

Рис. 5. Дизайн інтер'єру у культурному центрі «San Pietro» (Київ, Україна, 2017р.)

Дуже актуальною для закладу такого типу є створення фотозони, де відвідувачки мають змогу робити красиве фото. Таких фотозон у салоні дві: одна із крилами із неону, інша – кокон-гойдалка.

Клуби змішаного характеру за гендерними ознаками можуть мати різноманітне ідейно-художнє втілення внутрішнього простору в залежності від його специфіки. Головними критеріями успішного дизайн-проекту такого закладу доцільно відзначити: зручне місцерозташування; сучасність; комфорт; ефективне зонування; стилістичне рішення, що відповідає ідейному задуму; висока функціональність предметів інтер'єру; використання новітніх технологій та обладнання в інтер'єрі.

Розглянемо приклад такого закладу – культурний центр «San Pietro» в контексті архітектурно-дизайнерського втілення. Клуб працював у Києві з 2017 до 2019-ого року та знаходився у підвальному приміщенні за адресою: вул. Лютеранська, 17 (рис. 5). Таке розташування створює цікаву атмосферу, адже підвальні приміщення у центрі міста так чи інакше пов'язані з його історією.

Клуб має привабливий інтер'єр у стилі італійського Відродження, що повністю відповідало його ідейній концепції: зібрати талановитих та креативних людей, що цінують мистецтво та цікаве дозвілля. Свого часу він став зразковим культурним рекреаційним закладом, що приваблював як інтелігентних людей будь-якого віку, молодь, так і дорослих людей, і навіть киян поважного віку.

Серед послуг, які надає клуб, слід згадати наступні: оренда приміщень для проведення майстер-класів та семінарів, проведення фотосесій, безкоштовні літературні та кіновечори, тематичні та

творчі зустрічі, бар та ресторан, бенкетна зала.

Дизайнерською родзинкою клубу стали розписи на стінах у стилі епохи Відродження та античні колони й арки. Зміцнювали дух старожитності у приміщеннях класичні різні меблі, каміни, вишукані штори з ламбрекенами, кришталеві люстри та бра, мереживні скатертини, вишуканий посуд.

Висновки. У статті досліджено особливості типології сучасних клубів та вплив їх класифікаційних ознак на формування дизайнерського вирішення внутрішніх просторів на прикладі існуючих закладів. Запропонована типологія сучасних клубів за такими ознаками як: вік, стать, професійна спрямованість, соціальних аспект, естетико-культурним спрямування, характер доступності, національна приналежність, розмір, особливості розташування тощо. Дослідження показало, що кожна типологічна група має свої особливості та характеристики дизайнерських і стильових рішень, які розглянуті у роботі на прикладі сучасних клубів за віковими та гендерними ознакам. Формування особливостей дизайну середовища сучасних клубів має базуватися на комплексному вирішенню проблем їх функціонально-просторової та художньо-образної організації з урахуванням багатофункціональності цих закладів та досліджень науковців не тільки у галузі архітектури та дизайну, а й психології, соціології та кібернетики. Подальші дослідження проблеми слід спрямовувати на вивчення нових форм організації сучасних клубів та їх ефективному формуванню з метою створення гармонійного середовища та отримання соціальної користі для населення та економічної для власників закладу.

Література:

1. Абизов В. А., Вовкотруб О. М. Особливості типології та дизайну розважальних закладів. *Art and Design*. 2018. Вип. 3. С. 30–40. DOI: 10.30857/2617-0272.2018.3.3.

2. Абизов В. А., Євтушик Х. О. Сучасний клуб: визначення і особливості дизайну. *Актуальні проблеми сучасного дизайну: збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції (27 квітня 2022 р.): в 2-х т. Київ: КНУТД, 2022. Т. 2. С. 170–172.*

3. Абизов В. А. Теорія розвитку архітектурно-будівельних систем: монографія. Київ: КНУКіМ. 2009. 240 с.

4. Словник української мови: в 11 тт. За ред. І. К. Білодіда. Київ: Наукова думка, 1973. Т. 4. 190 с.

5. Бізнес під час пандемії: з чого почати та як вижити. *Суспільне*: веб-сайт. URL: <https://suspilne.media/139155-biznes-pid-cas-pandemii-z-cogo-pocati-ta-ak-viziti/> (дата звернення: 25.06.2021).

6. Будинок культури. *Вікіпедія*: веб-сайт. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%9A%D0%BB%D1%83%D0%B1> (дата звернення: 24.01.2021).

7. Дитячий інтер'єр – думки фахівців. Ladyuk Netlify: веб-сайт. URL: <https://ladyuk.netlify.app/krasa0/2290> (дата звернення: 28.20.2019).

8. Дизайн барбершопа. *Sborodoy*: веб-сайт. URL: <https://sborodoy.com/blog/vidy-borod/dizayn-barbershopa> (дата звернення: 05.04.2019).

9. Офіційний сайт дитячого клубу Skills. URL: <https://skills.kiev.ua/> (дата звернення: 22.02.2019).

10. Значення клубу (що це таке, поняття та визначення). *Nina Nelson Books*: веб-сайт. URL: <https://uk.ninanelsonbooks.com/significado-de-club> (дата звернення: 17.02.2021).

11. Курліщук Б. Ф. Проектування інтер'єрів житлових і громадських споруд: навчальний посібник. Київ: ІСДО, 1995. 264 с.

12. Ковальчук Т. С. Формування сучасного будинку культури на теренах України. *Проблеми розвитку міського середовища*. 2011. Вип. 5–6. С. 89–96.

13. Успенська Т. О. Основні тенденції розвитку дитячих розважальних зон та центрів дозвілля в торгово-розважальних комплексах великих мегаполісів України. *Архітектурний вісник КНУБА*. 2013. Вип. 1. С. 162–168.

14. Лінда С. М. Архітектурне проектування громадський будівель і споруд: навч. посібн.

Львів: Видавництво НУ «Львівська політехніка», 2013. 644 с.

15. Українська економіка і пандемія: досягти дна і відштовхнутися. *Радіо Свобода*: веб-сайт. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainska-ekonomika-vlitku-2021-roku-dosiahnuty-dna-i-vidshovkhnutysia/31327546.html> (дата звернення: 26.06.2021).

16. Петрова І. В. Розважальний комплекс в сучасній Україні: проблема типології. *Вісник Маріупольського державного університету. Сер. Філософія, культурологія, соціологія*. 2015. Вип. 10. С. 140–148.

17. Пича В. М. Свободное время: Тенденции и проблемы развития: дис. ... д-ра соц. наук: 22.00.02. Украинский полиграфический ин-т имени И. Федорова. Львов, 1992. 353 с.

References:

1. Abyzov, V. A., Vovkotrub, O. M. (2018). Osoblyvosti typolohii ta dyzainu rozvazhalnykh zakladiv [Features of the typology and design of entertainment establishments]. *Art and Design*, 3. 30–40. DOI: 10.30857/2617-0272.2018.3.3 [in Ukrainian].

2. Abyzov, V. A., Yevtushyk, Kh. O. (2022). Cuchasnyi klub: vyznachennia i osoblyvosti dyzainu [Contemporary club: definition and features of design]. Proceedings from Actual problems of modern design: *IV Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii (27 kvitnia 2022) – IV International Scientific and Practical Conference*. (pp. 170–172). Kyiv: KNUITD [in Ukrainian].

3. Abyzov, V. A. (2009). *Teoriia rozvytku arkhitekturno-budivelnykh system* [Theory of development of architectural and building systems]. Kyiv: KNUKіM [in Ukrainian].

4. Bilodida, I. K. (Eds.) (1973). *Slovnnyk ukrainskoi mowy: v 11 tt.* [Dictionary of the Ukrainian language: in 11 vol.]. Kyiv: Naukova dumka. Vol. 4 [in Ukrainian].

5. Biznes pid chas pandemii: z choho pochaty ta yak vyzhyty [Business during a pandemic: where to start and how to survive]. *Suspilne*: site. URL: <https://suspilne.media/139155-biznes-pid-cas-pandemii-z-cogo-pocati-ta-ak-viziti/> (Last accessed: 25.06.2021) [in Ukrainian].

6. Budynok kultury [House of Culture]. *Wikipedia*: site. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0>

[%9A%D0%BB%D1%83%D0%B1](#) (Last accessed: 24.01.2021) [in Ukrainian].

7. Dytiachyi inter'ier – dumky fakhivtsiv [Children's interior – opinions of specialists]. *Ladyuk Netlify*: site. URL: <https://ladyuk.netlify.app/krasa0/2290> (Last accessed: 28.20.2019) [in Ukrainian].

8. Dyzain barbershopa [Barbershop design]. *Sborodoy*: site. URL: <https://sborodoy.com/blog/vidy-borod/dizayn-barbershopa> (Last accessed: 05.04.2019) [in Ukrainian].

9. Ofitsiynyi sait dytiachoho klubu Skills [The official website of the Skills children's club]. URL: <https://skills.kiev.ua/> (Last accessed: 22.02.2019) [in Ukrainian].

10. Znachennia klubu (shcho tse take, poniattia ta vyznachennia) [The meaning of the club (what it is, concepts and definitions)]. *Nina Nelson Books*: site. URL:

<https://uk.ninanelsonbooks.com/significado-de-club> (Last accessed: 17.02.2021) [in Ukrainian].

11. Kurlishchuk, B. F. (1995). *Proektuvannia inter'ieriv zhytlovykh i hromadskykh sporud* [Interior design of residential and public buildings: study guide]. Kyiv: ISDO [in Ukrainian].

12. Kovalchuk, T. S. (2011). Formuvannia suchasnoho budynku kultury na terenakh Ukrainy [Formation of a modern cultural center on the territory of Ukraine]. *Problemy rozvytku miskoho seredovyshcha – Problems of the development of the urban environment*, 5–6, 89–96 [in Ukrainian].

13. Uspenska, T. O. (2013). Osnovni tendentsii rozvytku dytiachykh rozvazhalnykh zon ta tsestriv

dozvillia v torhovo-rozvazhalnykh kompleksakh velykykh mehapolisiv Ukrainy [The main trends in the development of children's entertainment zones and leisure centers in shopping and entertainment complexes of large megacities of Ukraine]. *Arkhitekturnyi visnyk KNUBA – KNUBA architectural bulletin*, 1, 162–168 [in Ukrainian].

14. Linda, S. M. (2013). *Arkhitekturne proektuvannia hromadskyi budivel i sporud* [Architectural design of public buildings and structures]. Lviv: Vydavnytstvo NU «Lvivska politekhnik» [in Ukrainian].

15. Ukrainska ekonomika i pandemiia: dosiahty dna i vidshtovkhnutysia [The Ukrainian economy and the pandemic: reaching the bottom and pushing back]. *Radio Svoboda*: site. URL: <https://www.radiosvoboda.org/a/ukrainska-ekonomika-vlit-ku-2021-roku-dosiahnuty-dna-i-vidshtovkhnutysia/31327546.html> (Last accessed: 26.06.2021) [in Ukrainian].

16. Petrova, I. V. (2015). Rozvazhalnyi kompleks v suchasni Ukraini: problema typolohii [Entertainment complex in modern Ukraine: the problem of typology]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu – Bulletin of the Mariupol State University*, 10, 140–148 [in Ukrainian].

17. Picha, V. M. (1992). *Svobodnoe vremya: Tendentsii i problemy razvitiya* [Trends and development problems]. Doctor's thesis. Lviv [in Ukrainian].

MODERN CLUBS: TYPOLOGY AND INTERIOR DESIGN

ABYZOV V. A., YEVTUSHYK H. O.

Kyiv National University of Technologies and Design, Ukraine

Purpose: identifying the characteristics of classifications and system-structural foundations of the typology of the architectural environment of modern clubs and the corresponding features of their design on the examples of specific institutions.

Methodology. The research is based on a systemic approach, which makes it possible to study the macro and microstructure of a modern club as a fundamental basis for further studying the peculiarities of the interiors of institutions of this type. In addition, the methods of historical, comparative and typological analysis of the phenomenon of the modern club were used for the research.

Results. Generalized historical prerequisites for the formation of clubs and peculiarities of the typology of entertainment establishments. The principles of classification of modern clubs according to: age and gender characteristics, professional orientation, social aspects, types of

functions, location, target audience are revealed. Features of functional and design solutions of modern clubs are considered. Examples of the formation of a creative environment of entertainment and club establishments in the city of Kyiv according to age and gender, taking into account their location and stylistic features, are given.

The scientific novelty of the study consists in the systematization and definition of the typology of leisure peculiarities and modern clubs according to various characteristics and the identification of the corresponding functional-spatial and artistic-image organization of their interiors. Features of the design of these institutions are given in accordance with the defined classifications by gender

Practical significance. The proposed typology of modern clubs will enable future researchers and designers to study the features of each type of club and implement the principles of creating their harmonious and effective interior space. The research can be used in the design and operation of modern clubs.

Keywords: *contemporary clubs; typology; classifications; design; interior.*

ІНФОРМАЦІЯ
ПРО АВТОРІВ:

Абизов Вадим Адільевич, д-р арх., професор, професор кафедри дизайну інтер'єру і меблів, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-5494-8230, Scopus 57196951264, **e-mail:** vaddimm77@gmail.com

Євтушик Христина Олександрівна, магістр, кафедра дизайну інтер'єру і меблів, Київський національний університет технологій та дизайну, ORCID 0000-0002-5494-8230, **e-mail:** kikikizz2019@gmail.com

[https://doi.org/
10.30857/2617-
0272.2022.4.2](https://doi.org/10.30857/2617-0272.2022.4.2)

Цитування за ДСТУ: Абизов В. А., Євтушик Х. О. Сучасні клуби: типологія та дизайн інтер'єру. *Art and design*. 2022. №4(20). С. 19–30.

Citation APA: Абизов, В. А., Євтушик, Х. О. (2022) Сучасні клуби: типологія та дизайн інтер'єру. *Art and design*. 4(20). 19–30.